

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО**

**НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ ПРОГРЕС І ОПТИМІЗАЦІЯ
ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ СТВОРЕННЯ
ЛІКАРСЬКИХ ПРЕПАРАТІВ**

**МАТЕРІАЛИ VIII НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
*23–24 вересня 2020 р.***

Тернопіль
ТНМУ
«Укрмедкнига»
2020

УДК 615.1

Редакційна колегія:

проф. Кліщ І.М., проф. Грошовий Т.А., проф. Фіра Л.С., доц. Вронська Л.В.,
доц. Демчук М.Б., доц. Чубка М.Б., ас. Стечишин І.П. ас. Дуб А.І.,
ас. Павлюк Б.В.

Науково-технічний прогрес і оптимізація технологічних процесів
створення лікарських препаратів : матеріали VII наук.-практ. конф. з міжнар.
участю (Тернопіль, 23-24 вересня 2020 р.). – Тернопіль : ТНМУ, 2020. – 320 с.

*Усі матеріали збірника подаються в авторській редакції. Відповідальність
за представлені результати досліджень несуть автори тез.*

Ця сировина є на найбільш перспективною для хімічного та фармакологічного вивчення і в подальшому може бути використана при розробці препаратів протизапальної, в'яжучої і ранозагоювальної дії.

ХРОМАТО-МАС-СПЕКТРОМЕТРИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА НАСТОЙОК ВАЛЕРІАНИ РІЗНИХ ВИРОБНИКІВ УКРАЇНИ

В.Г. Корнієвська, Ю.І. Кириченко, М.М. Малецький, Ю.І. Корнієвський

Запорізький державний медичний університет

kornievsk@gmail.com

Валеріана лікарська (*Valeriana officinalis* L.s.l.), як лікарська сировина, має 1000 річну історію використання людством.

Мета дослідження. Провести аналіз настоек валеріани різних виробників (фірма «Фітофарм» м. Бахмут, Донецької обл.; ДКП «Фармацевтична фабрика» с. Станишівка, Житомирської обл., «Лубнифарм» м.Лубни, Полтавської обл.

Настойки досліджували на газовому хроматографі Agilent 7890В з мас-спектрометричним детектором 5977В. Для ідентифікації компонентів була використана бібліотека мас-спектрів NIST14.

Результати дослідження та їх обговорення. При аналізі хроматограм та характеристиці площі піків ідентифіковані БАС у настойці валеріани фірми «Фітофарм» м. Бахмут, Донецької обл. 72 компоненти, із них 9 компонентів основних: 2.645 RT Butanoic acid, 3-methyl- 14,7%; 10.883 RT 1,3-Propanediol, 2-ethyl-2-(hydroxymethyl)-10,45%; 7.538 RT 5-Hydroxymethylfurfural - 3,69%; 5.415 RT D-Alanine, N-propargyloxycarbonyl-, isohexylester-2,72%; 13.845 RT (E)-3-((4S,7R,7aR)-3,7-Dimethyl-2,4,5,6,7,7a hexahydro-1H-inden-4-yl)-2-methylacryl aldehyde 2,19%; 18.207 RT Linoleic acid ethyl ester - 1,95%; 16.291 RT Hexadecanoic acid - 1,7%; 23.91 RT γ -Sitosterol -1,29%. Менше 1% не приводим дані.

У настойці валеріани ДКП «Фармацевтична фабрика» с. Станишівка, Житомирської обл. ідентифіковано компонентів 63, у кількісному відношенні переважають 8 компонентів: 2.645 Butanoic acid, 3-methyl-17%; 6.432 DL-Arabinose - 5,32%; 17.927 9,12-Octadecadienoic acid (Z,Z)- 2,5%; 13.845 (E)-3-((4S,7R,7aR)-3,7-Dimethyl-2,4,5,6,7,7a-hexa hydro-1H-inden 4yl) 2methylacryl aldehyde- 2,27%; 9.483 RT Melezitose - 1,85%; 22.819 RT 1H2,8a Methanocyclopenta[a]cyclopropa[e]cyclodecen-11-one, 1a,2,5,5a,6,9,10,10a-octahydro-5,5a,6-trihydroxy-1,4-bis(hydroxymethyl)-1,7,9 trimethyl [1S(1.alpha.,1a.alpha.,2.alpha.,5.beta.,5a.beta.,6.beta.,8a.alpha.,9.alpha.,10a.alpha.)]-1,05%.

У настойці валеріани «Лубнифарм» м.Лубни, Полтавської обл. ідентифіковано 106 компонентів, у кількісному відношенні переважають 9 компонентів: 18.18 RT - Linoleic acid ethyl ester - 8,18%; 8.435 RT - Bicyclo[2.2.1]heptan-2-ol, 1,7,7-trimethyl-,acetate, (1S-endo)- 6,93%; 13.817 RT -(E)-3-((4S,7R,7aR)-3,7-Dimethyl-2,4,5,6,7,7a-hexahydro-1H-inden-4-yl)-2-methylacryl aldehyde-6,46%; 12.834 RT Isospathulenol-2,31%; 10.662 RT -1H-Cycloprop[e]azulene,1a,2,3,4,4a,5,6,7b-octahydro-1,1,4,7-tetramethyl-, [1aR-1a.alpha.,4.alpha.,4a.beta.,7b.alpha.)]- -2,19%; 6.892 RT - Bicyclo[2.2.1]heptan-2-ol,

1,7,7-trimethyl-, (1Sendo)- -1,35%;22.783- RT 9,12-Octadecadienoic acid (Z,Z)-, 2-hydroxy-1-(hydroxymethyl)ethyl ester-1,16%.

Висновки

1. При аналізі хроматограм та характеристиці площі піків у кількісному відношенні виділені компоненти: у настійці фірми «Фітофарм» м.Бахмут, співпадають 45 компонентів, 27 не співпадають; у настоянці фірми «Фармацевтична фабрика» с. Станишівка співпадають 40 компонентів, не співпадають 23; у настійці валеріани фірми «Лубнифарм» м.Лубни: 106 компонентів - співпадають 65, не співпадають 41.

2. Аналізуючі дані ГРХ видно, що настійки валеріани різних фірм виготовлення якісний склад відрізняється до 45 компонентів, що можливо залежить від місця зростання, часу збору, сушіння сировини, виду та технології виготовлення.

3. Експериментальні дані можуть бути використанні для створення нормативно-аналітичної документації на певний вид сировини, перспективи подальших досліджень полягають у продовженні досліджень видів (*Valeriana officinalis* L.) флори України.

ХРОМАТО-МАС-СПЕКТРОМЕТРИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ПЛОДІВ– CORIANDRUM SATIVUM L.

В.Г. Корнієвська, А.О. Кініченко, С.М. Фролова, Ю.І. Корнієвський
Запорізький державний медичний університет,
kornievsk@gmail.com

Ефірна олія коріандру володіє здатністю знімати спазми, регулює секрецію травних соків, сприяє відходженню кишкових газів. Плоди проявляють антибактеріальну, протигрибкову активність, ефективні при порушеннях травлення, їх рекомендують для лікування діареї інфекційного походження, гастроентеритів, ентероколітів; та як додатковий засіб при спастичних болях у кишечнику; входять до складу апетитних, жовчогінних, протигемороїдальних, вітамінних зборів. Настій стимулює секрецію залоз травного тракту, має спазмолітичні, антибактеріальні, антисептичні, болетамувальні, репаративні, протизапальні, протигемороїдальні, відхаркувальні, протисудомні властивості.

Мета роботи – за допомогою методу газової хроматографії провести визначення компонентного складу настоянки плодів *Coriandrum sativum* L.

Матеріали та методи дослідження. Настоянку готували методом мацерації за загально прийнятою методикою із сировини *Coriandrum sativum* L.(плоди), яку заготовили на дослідному полі ЗДМУ в серпні 2019 р.

Якісне та кількісне визначення діючих сполук здійснювали за допомогою газового хроматографа Agilent 7890В з мас-спектрометричним детектором 5977В. Для ідентифікації компонентів була використана бібліотека мас-спектрів NIST14.